

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 32 โรงเรียน รวมประชากร 979 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 256 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้บริหาร ผู้วิจัยใช้เจ้าของสถานศึกษาและครูใหญ่ โรงเรียนละ 2 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 64 คน กลุ่มครูผู้สอนใช้ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับชั้นละ 1 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 192 คน

2.2 ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นระดับชั้น แล้วหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบสัดส่วน ตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 คำนวณกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารในแต่ละขนาดโรงเรียน โดยใช้ประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง 32 ต่อ 64 ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยดังตาราง 1

2.1.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในแต่ละขนาดโรงเรียน โดยใช้ประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง 132 ต่อ 192 ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยดังตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่ง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
ขนาดใหญ่	18	54	657	711	18	36	108	144
ขนาดกลาง	11	33	170	203	11	22	66	88
ขนาดเล็ก	3	9	56	65	3	6	18	24
รวม	32	96	883	979	32	64	192	256

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามข้อมูลผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อวัดสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพ และปัญหาการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพและปัญหาในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัด ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผลและการพัฒนาปรับปรุง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เรียงข้อความจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง และมากที่สุด มีข้อคำถาม 45 ข้อ โดยข้อคำถามที่จัดในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านการตรวจสอบและประเมินผล จำนวน 15 ข้อ
4. ด้านการพัฒนาปรับปรุง จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผลและ การพัฒนาปรับปรุง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน จากเอกสารและตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพ ปัจจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยของ ศาสตราจารย์บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2537)
4. นำแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมด มาสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความเที่ยงตรงของเนื้อหา
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงแล้วให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
  - 6.1 ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
  - 6.2 ดร.สมโภชน์ อเนกสุข อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6.3 ดร.นิวัติ น้อยมณี ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ

6.4 นางเอมอร สร้อยสุวรรณศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

6.5 นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล ผู้อำนวยการโรงเรียนระดับ 9

โรงเรียนวัดจรเข้ น้อย จังหวัดฉะเชิงเทรา

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการ และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) โดยแบบสอบถามสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง $r = .27$ ถึง $r = .78$ รายละเอียดปรากฏในภาคผนวกหน้า 140) และแบบสอบถามปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง $r = .20$ ถึง $r = .78$ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวกหน้า 142)

9. คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก $r = 0.20$ ขึ้นไป เป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง และนำแบบสอบถามทั้งฉบับที่คัดเลือกได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยแบบสอบถามสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ $\alpha = .94$ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ $\alpha = .96$ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 141) ของแบบสอบถามปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ $\alpha = .95$ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 143)

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว เสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอนหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ถึง ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำส่งกลุ่มตัวอย่าง

3. จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 256 ฉบับ ไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยจัดซองพร้อมแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัยเพื่อให้ส่งกลับคืนตามกำหนด ได้แบบสอบถามคืนมา 247 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.48

4. ในกรณีที่ขังไม่ได้แบบสอบถามคือตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะประสานงานโดยทำหนังสือแจ้งไปยังผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและจัดส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์

3. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการศึกษาต่อไป
เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม และการแปลความหมายของคะแนนกำหนดไว้ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายใน เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนไว้ดังนี้

ระดับการปฏิบัติได้มากที่สุด/ปัญหามากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

ระดับการปฏิบัติได้มาก/ปัญหามาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ระดับการปฏิบัติได้ปานกลาง/ปัญหาปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

ระดับการปฏิบัติได้น้อย/ปัญหาน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

ระดับการปฏิบัติได้น้อยที่สุด/ปัญหาน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติได้มากที่สุด/มีปัญหามากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติได้มาก/มีปัญหามาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติได้ปานกลาง/มีปัญหปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติได้น้อย/มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติได้น้อยที่สุด/มีปัญหาน้อยที่สุด

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ เกณฑ์การให้คะแนนผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามจัดลำดับให้เป็นลำดับที่ 1 ให้ 3 คะแนน จัดลำดับให้เป็นลำดับที่ 2 ให้ 2 คะแนน และจัดลำดับให้เป็นลำดับที่ 3 ให้ 1 คะแนน

2.2 นำความถี่ของแต่ละลำดับที่ในแต่ละข้อของแต่ละด้าน คูณด้วยคะแนนดังกล่าวในข้อ 2.1 แล้วรวมน้ำหนักคะแนนทั้งหมดในแต่ละแถว จากนั้นจึงจัดอันดับที่ตามคะแนนน้ำหนักจากมากไปหาน้อยในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

- การวิเคราะห์ระดับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้สถิติ
  - 1.1 คะแนนเฉลี่ย (arithmetic mean)
  - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติคือการทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติทดสอบที (t-test)
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติคือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe-test)
- การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยใช้สถิติคือการหาความถี่ (frequencies)